

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
САОБРАЋАЈНИ ФАКУЛТЕТ

**Владимир ЂОРИЋ • Драгана ПЕТРОВИЋ
Иван ИВАНОВИЋ • Јадранка ЈОВИЋ**

**ПЛАНИРАЊЕ
САОБРАЋАЈА
– АНАЛИЗА ТРАНСПОРТНИХ ЗАХТЕВА**

БЕОГРАД
2020.

Владимир Ђорић, Драгана Петровић, Иван Ивановић, Јадранка Јовић
ПЛАНИРАЊЕ САОБРАЋАЈА - анализа транспортних захтева
II издање

Рецензенти:	др Владимир Депенло др Валентина Басарић
За издавача:	декан, др Небојша Бојовић
Главни и одговорни уредник:	др Маријана Петровић
Технички уредник:	Гордана Марјановић
Корице:	др Владимир Ђорић
Издавач:	Универзитет у Београду – Саобраћајни факултет, Војводе Степе 305; телефон: 3976–017; фах: 3096–704; http://www.sf.bg.ac.rs
Припрема:	Издавачка делатност Саобраћајног факултета телефон: 3091–344; e-mail: izdavacka_delatnost@sf.bg.ac.rs
Штампа:	Пекограф д.о.о., 11080 Земун, Војни пут 258/д телефон/фах: 3149–166; e-mail: pekograf@sbb.rs http://www.pekograf.com
Тираж:	150 примерака
ISBN 978-86-7395-389-2	

На основу одлуке Уређивачког одбора Саобраћајног факултета Универзитета у Београду број 355/2 од 7. априла 2020. године, одобрава се за употребу у настави као основни уџбеник за предмет "Планирање саобраћаја – анализа транспортних захтева" на основним студијама.

CIP – КАТАЛОГИЗАЦИЈА У ПУБЛИКАЦИЈИ
Народна библиотека Србије, Београд

656.01(075.8)

ПЛАНИРАЊЕ саобраћаја : анализа транспортних захтева / Владимир Ђорић ... [и др.]. - 2. изд. - Београд : Универзитет, Саобраћајни факултет, 2020 (Земун : Пекограф). - 284 стр. : илустр. ; 24 cm

Тираж 150. - Појмовник: стр. 11-16. - Белешка о ауторима: стр. 283-284. - Напомене и библиографске референце уз текст. - Библиографија: стр. 275-281.

ISBN 978-86-7395-389-2

1. Ђорић, Владимир, 1978- [аутор]

а) Саобраћај - Планирање
COBISS.SR-ID 283892236

*Студентима
Саобраћајног факултета*

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР	9
ПОЈМОВНИК	11
1 УВОД	17
1.1 Зашто настаје потреба за кретањем?.....	21
2 НАМЕНА ПОВРШИНА И СОЦИО-ЕКОНОМСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ КАО ГЕНЕРАТОРИ КРЕТАЊА ЉУДИ	27
2.1 Појам и карактеристике града	28
2.2 Саобраћај и социо-економске карактеристике	31
2.3 Саобраћај и намена површина.....	35
3 ДЕФИНИЦИЈА ПЛАНИРАЊА САОБРАЋАЈА	41
3.1 Разлози за приступање процесу планирања саобраћаја.....	43
3.2 Обухват планирања	44
3.3 Циљеви, узроци и решења у планирању саобраћаја	51
3.4 Историјат планирања у свету	58
3.5 Историјат планирања код нас.....	60
3.6 Алгоритам планирања саобраћаја – ток планерског процеса.....	64

4	ИНФОРМАЦИОНА ОСНОВА ЗА ПОТРЕБЕ ПЛАНИРАЊА САОБРАЋАЈА.....	69
4.1	Нивои прикупљања података у планирању саобраћаја	69
4.2	Критеријуми за формирање зонског система	72
4.3	Независни показатељи	80
4.4	Подаци о саобраћајном и транспортном систему (саобраћајној инфраструктури)	82
4.5	Карактеристике транспортних захтева (кретања)	83
5	САОБРАЋАЈНА ИСТРАЖИВАЊА.....	89
5.1	Методологија саобраћајних истраживања	90
5.2	Врсте саобраћајних истраживања	101
6	АНКЕТА У ДОМАЋИНСТВИМА.....	105
6.1	Методологија анкете у домаћинству	105
7	АНКЕТА НА СПОЉНОМ КОРДОНУ	123
7.1	Методологија анкете на спољном кордону.....	124
8	ОСТАЛА ОСНОВНА САОБРАЋАЈНА ИСТРАЖИВАЊА	137
8.1	Истраживања путника на терминалима	137
8.2	Истраживање локалног транспорта терета	141
8.3	Бројање саобраћаја	149
8.4	Снимање параметара саобраћајног тока на мрежи саобраћајница.....	155
8.5	Истраживање у подсистему јавног превоза	160
9	ПАРАМЕТРИ (ИНДИКАТОРИ) КВАЛИТЕТА ТРАНСПОРТНОГ СИСТЕМА.....	171
9.1	Традиционални општи индикатори квалитета транспортног система	172
9.2	Савремени општи индикатори квалитета транспортног система	174
9.3	Заједнички европски индикатори	175

10 АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА.....	179
10.1 Анализа саобраћајно-географског положаја	181
10.2 Анализа података о становништву	182
10.3 Анализа економских података	184
10.4 Анализа намене површина.....	186
10.5 Анализа привредних активности	189
11 АНАЛИЗА САОБРАЋАЈНИХ МРЕЖА И ДЕОНИЦА.....	191
11.1 Карактеристике деоница и категоризација мреже саобраћајница	192
12 АНАЛИЗА КАРАКТЕРИСТИКА КРЕТАЊА.....	199
12.1 Анализа обима и коефицијента мобилности.....	199
12.2 Анализа расподеле кретања према времену започињања.....	201
12.3 Анализа расподеле кретања по начину	207
12.4 Анализа расподеле кретања по сврхама	212
12.5 Анализа расподеле кретања у простору	214
12.6 Анализа расподеле кретања по мрежи саобраћајница	216
13 АНАЛИЗА СИСТЕМА ЈАВНОГ ГРАДСКОГ ПРЕВОЗА ПУТНИКА.....	221
13.1 Анализа положаја, статичких и динамичких карактеристика.....	223
13.2 Анализа покривености и опслужености системом јавног превоза	228
14 АНАЛИЗА ПАРКИРАЊА.....	233
14.1 Однос намене површина, саобраћаја и паркирања.....	234
14.2 Проблем паркирања	235
14.3 Одређивање захтева за паркирањем	238
14.4 Анализа понуде паркирања	239
15 АНАЛИЗА ТЕРМИНАЛА.....	243
15.1 Типови терминала.....	245
15.2 Локација и тип робно-транспортних терминала.....	247

15.3	Настајање саобраћаја.....	248
15.4	Терминали и намена површина.....	249
15.5	Методологија анализе урбаног теретног транспорта.....	250
16	ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА.....	253
16.1	Краткорочне мере.....	256
ПРИЛОГ 1 – СТРУКТУРА ПЛАНСКЕ И ТЕХНИЧКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ.....		265
ПРИЛОГ 2 – ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА.....		269
ЛИТЕРАТУРА.....		275
БЕЛЕШКА О АУТОРИМА.....		283

ПРЕДГОВОР

Планирање саобраћаја се као област значајно променила у претходном периоду с обзиром на значајну динамичност у развоју градова. Брзе промене у људском друштву условиле су и потребу за бржом променом транспортних система. Тако се процес планирања од претежно стратешког све више приближава срењорочном или у неким случајевима оперативном. Ипак, неопходно је постојање и координација свих нивоа планирања.

Процес планирања саобраћаја који је представљен у овој књизи се односи на стратешко (дугорочно) планирање и то на део формирања информационе основе за потребе анализе постојећег стања транспортног система. Уџбеник је надоградња уџбеника Ненада Јовановића (1990) – Планирање саобраћаја и представља и проширује основне концепте планирања саобраћаја који су модернизовани у претходне три деценије.

Фокус уџбеника је на планирању саобраћај у градовима као местима где су саобраћајни проблеми најизраженији и где су становници најизложенији ефектима саобраћаја.

Уџбеник је намењен претежно студентима и стручњацима из области саобраћајног инжењерства али може бити и користан извор података осталим стручњацима који се баве урбаним планирањем.

Посебну захвалност аутори дугују др Владимиру Деполу, рецензенту овог издања, због посвећеног рада на унапређењу квалитета уџбеника.

